

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. MAYER OSZKÁR.**

V. Évfolyam.

Ujvidék, 1914. június 4. csütörtök

45. szám.

Patronázsmunka.

Rousseau Jean Jacques, francia író 1750. évben kiadott tanulmányában (Discours sur les sciences et les arts) minden bűn kuforrásának a civilizációt mondta. "Legyen igazság — vesszen a kultúra!" szokta mondani a híres Tolstoj. Ezzel szemben Mandville, angol bölcselet azt hangoztatta, hogy a bűn szükséges feltétele a kultúrának, megteremtője a nemzeti nagyságnak, hajtóereje a haladásnak. Mi lenne — mondja Mandville — az csillogó kultúránkból, melyre oly büszkék vagyunk, bűn nélkül? Mi lenne luxus, élvezetvágy, pazarlás nélkül? A hiúság, az élvezetvágy a legjobb fogyasztók, az iparnak legerősebb fellendítői, az iparnak legerősebb fellendítői. A luxus sok millió embernek ad megélhetést. Ő általa virul a kereskedelem. Ha megszűnne a fényezés, akkor a kenyértelenségek millióiról kellene gondoskodnunk.

Mandville okoskodása — noha első hallásra nagyon tetszetős — egyoldalú, hamis. Olyan mint a rossz alma: kívül piros, belül rothadt.

A nemzet nagysága — az anyagi előnyökön felül felfüggetlen a polgárok becsületességétől, hősiességétől, altruizmusától, szóval erényeinek összességétől. Erkölcsei nagyság nélkül az anyagi jólét csak külső tetszetős burok. Olyan mint a kagyló gyöngy nélkül. Az iszákos ember tényleg erős fogyasztó mindjárt 30 évig, de aztán a fogyasztásra képtelenné teszi magát. Már pedig többet használ egy józan ember, ki családjával együtt p. o. 50—60 évig mértékletesen fogyaszt.

Mandville követői, — a bűn magasztalói — dobbal hirdetik azt a kis jót, ami a bűn nyomán esetlegesen jár, de arról a rengeteg sok rosszról, ami lényegesen összefügg a bűnnel, mélyen hallgatnak. Beszéljenek helyettük az alábbi sorok.

Egyik tanítványom arcáról föltűnően kirit a bánat és szomorúság. Mi bajod Sándor? — kértem tőle. Ma szombat van — feleli zokogva — s atyám minden szombat este részegen jön luza, a pénz elizzs a mamánál késsel kergeti. Mulkor is megszurta a karját s engem is meg akart ölni. Ime a részeg ember alkoholfogyasztása a körösmárosnak hasznót hajt ugyan, de mi ez a kis profit ahhoz az átkos pokolhoz képest, melyben az illető egész családja szenved.

Két szubanyagereket hoztak a vádlottak padjára. Az egyik 17 éves volt, akit apja elküldött a koresmával kapcsolatos boltba, hogy dohánnyal hozzon neki. A fiú felhasználta az alkalmat, nektelepedett az asztalnak és megivott egy félliter bort.

Borozgatás közben több suhanclégény melléverődött s összekulönböztek. A 17 éves megszorított suhanc, akit a korema-ját előtt meglestek, bieszkával vágott rendet támadói között s az egyiket nyoma meg találta szurni, hogy öt hétig nyomta utána az ágyat. Nos, a hirtelenkezű sipírtó legyenke vásárolmányával kis hasznót hozott a kereskedőnek, de a testi sértésből kifolyó összegek megtérítésével jelentékeny kárt okozott szüleinek.

A másik vádlott vásott városi gyerek. A moziban volt cukorúrás, később filmhajtógató. Egy havi bére 7 K. Vétke az, hogy a cukros szekrényről lefeszgette a lakatot és rendszeresen megdézsmálta a készletet. A megállapított kár 40 K. Maga a vállalat igazgatója nem is jelent meg a tárgyaláson, mert ő nem károsodott. Az elemelt 40 K értékű cukorért visszatartotta a cukoráruslány egész havi fizetését.

Vádlott az elnök kérdésére elismeri vétkeit. A szekrényt felfestette. A cukrot megdézsmálta. Mikor a családi körülményeit kérdezték, érzéletes hangon mondogta el, hogy apja kocsis és minden este részeg. Anyját meggyomorította s így még napzámba se hívja senki.

A bírő megkérdezte a fiút, nem szeretne-e valami mesterséget tanulni?

Nem — válaszolta a gyerek — én nem akarok javítóintézetbe menni, inkább leülöm a büntetésemet.

A bíróság jóváértéggé minősülő lopás címén javítónevelésre ítélte a tizenhat éves cukortolvajt. A vásott fiú bejelentette, hogy ő felelhez. Mily ékben kérdezte tőle a bírő? Mert inkább ülni akarok — mondta lakónikusán és dacosan nézett szembe a bírósággal.

Végtelen sok ily esetet hozhatnék még fel, amely esetek éles fényt vetnek a bűnre épített cselekmények erkölcsi-tenességére, tartatlanságára. S ha ezt a tartatlatlan helyzetet a maga végtelen következményeivel meg akarjuk szüntetni, akkor gyermekeink gondos felügyeletén és észszerű nevelésén kell kezdeni.

Sok ember nem gondol azzal, hogy kiskora gyermek vagy serdülő ifju van közelében s minden tartózkodás nélkül beszél olyat is, mit a gyermekeknek tudniuk nem szabad. Sok ember beszédén kívül még cselekedeteivel is rossz példát szolgáltat, mely példa megmérgezi a gyermekek ártatlan szívét.

Legyünk azon, hogy gyermekeink soha rossz beszédet ne halljanak, rossz példát ne lássanak, családi perpatvaroknak ne legyenek tanúi. Mindenütt dívik az a rossz szokás, hogy az u. n. vizite-lesékek és vendéglátások alkalmával szeszszel kínálják meg a vendéget. Ilyenkor

csakhamar jókedv támad, s akárhányzszor oly társalgás folyik, mely a jelenlévő gyermekek és ifjak lelkeit megmetyelezi. Faluhelyen gyakran megtörténik, hogy maguk a szülők pálinkát adnak gyermekeiknek, hogy ne sirjanak. A valamivel nagyobb gyermekeket — hogy azokat hamarabb elaltassák — alkohollal itatják. Hogy ez mennyi bajnak kezdőpontja, magyarázatra alig szorul.

A gyermek szereti a példát utánozni, de sokszor bizony nem tudja melyiket hogyan utánozza, s azért legtöbbször esetben úgy jár, mint az a majom, mely sokszor látta, hogy gazdája szakállát beszappanozza és leborotválja. Kapott egyszer az alkalmon a majom, mikor gazdája nem volt otthon, elővette a szappant, a vizet és a borotvát. Tükör elé állott s az éles borotvával össze-vissza vagdalta magát. Így van a gyermek is. Mindent utánoz, de legtöbbször helytelenül.

helyezük tehát gyermekeinket már a legszengebb korban kellő felügyelet alá. Gondoskodjunk gyermekeink helyes neveléséről. Küldjük őket ovodába Járássuk őket nyilvános iskolába. Orjuk minden lehető módon a rossz társaktól, a megmetyelező környezettől. Ez a leghathatósabb patronázsmunka, amely korunk iszonyu erkölcstelenségét nem megállítani, de hathatósan enyhíteni fogja. F—

Ifjusági céllövészet. Évzáró vizsga.

Pár évvel ezelőtt alakult meg a honvédelmi miniszter protektorátusa mellett az ujvidéki polgári ifjusági céllövő tanfolyam rendezésére és vizsgálására hivatott polgári lövészbizottság. A bizottság elnök *Mathovits Béla* főispán és társadalmunk vezető egyénéi állanak. A szűkebbkörű végrehajtóbizottság elnöke pedig *dr. Demerovits Vladimir* polgármester.

Az évzáró-évre rendezett tanfolyam esetről-esetre arról győzte meg a lövészbizottságot, hogy a honvédelmi szempontból is nagyjelentőségű leszme, a polgári ifjak katonai szolgálatát megelőző kiképzetésére népszerűvé, közkedvelté lett, hogy az hova-tovább nagyobb és nagyobb rétegekben hódít. Erre eléggé plauzibilisen bizonyított tény az, hogy a tanfolyamban résztvevő polgári ifjak száma évről-évre emelkedik, úgy, hogy az idén ezek száma 70—80-ra szaporodott. De meggyőződtünk a multban, s főleg az idén arról is, hogy nemcsak quantitativ, de igen örvendően, szép qualitativ eredményt is tanúsítottak ezek a tanfolyamok. Ezt a szép

3243./tkv. 1914. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Weisz Jakab végrehajtotának Lázín Péra (nős Nikolic Rozáliával) urszentváni lakos végrehajtható szervenő ellen indított végrehajthatási ügyében, a telekkönyvi hatóság a végrehajtható kérelme következtében az 1881. LX. t.-c. 144., 146. és 147. §§. értelmében elrendeli, hogy a végrehajtható árverést 1760 kor. tökékevetelés, ennek és pedig 900 koronának 1912. október hó 25-től, 800 koronának 1912. november hó 1-től járó 6% kamata 125 kor., eddig megállapított per és végrehajtható és az árverési körvényért ezntall megállapított 36 kor. 30 fill. költség, valamint a csatlakozottnak kimondott dr. Balázs Ignácnak 135 kor., Weisz Jakabnak 300 kor., Dungsverszki Lázárnak 1700 kor., Messinger Jakabnak 1200 kor., Szekizki Györgynek 300 kor. és Regelyác Zoltánnak 112 kor. tökékevetések és járulékaik behajtása végett.

Az ujvidéki kir. törvényszék területén levő Urszentváni-községben fekvő Lázín Péra tulajdonát képező s az urszentváni 826. sz. betétben A. 1. 1—3. sor 1401/2., 1518., 1519. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 1040 kor. az uyanottani betétben + 1. sor 801/1. hrsz. ingatlanára 84 kor. az uyanottani betétben + 2. sor 2281/1. hrsz. ingatlanára 139 kor. kikiáltási árakban.

Az urszentváni 1224. sz. vetétben A. 1. 6—10. sorsz. 1406/1/b., 1626/2., 1649/2., 1650/2., 1651/2. hrsz. ingatlanára 1148 kor. kikiáltási árban, az urszentváni 1372. sz. betétben A. 1. 1—2. sor 1406/1/a., 1626/1. hrsz. ingatlanára 167 kor. kikiáltási árban és végül az urszentváni 1373. sz. betétben A. + 1. sor 1807/2/a. hrsz. és az uyanottani betétben + 2. sor 1807/2/b. hrsz. ingatlanára 530 kor. kikiáltási árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Urszentváni községében máj 24. napjának 1914. évi június hó 24. napjának d. u. 2 óráját tűzi ki.

Ujvidéken, 1914. évi április hó 8.
Falgár s. k. Kulcsár s. k.
kir. törvényszéki bír. kir. telekkönyvvezető.

Ingyen ráfizetés nélkül becserélő öreg használt gramofonlemezeket újakra Wagner Hangszerkirály Budapest, József-körút 15. — Árjegyzék ingyen. — Címre ügyeljen. — 82—100

RENOMÁLT
100 fl. fügekávénkat
(Feigenkaffe) legmelo. 19—30
— gobben ajánljuk. —
VIKTOR SCHMIDT & SÖHNE, WIEN.

17202. sz./kig. 1914.

Pályázati hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a törvényhatósági bizottságának 90/10413. 1914. számú véghatározata, illetve a szervezeti szabályrendelet 285. §-a alapján pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett élethosszúiglanra szóló főispáni kinevezés utján betöltendő, évi 3600 korona fizetés, két egyenként 400—400 kor. ötdéves pótlék és 1040 kor. évi lakáspénz élvezetével egybekapcsolt tisztí főorvosi, egyben, amennyiben ezen állás netán a kertlelti tisztí főorvosok valamelyike által betöltetnék, pályázatot hirdet az ugyancsak élethosszúiglanra szóló a választás utján betöltendő évi 2600 korona fizetés, két egyenként 300—300 koronás ötdéves pótlék és 800 kor. lakáspénz élvezetével egybekapcsolt kertlelti tisztí orvosi állásra.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1883. évi I. t.-c. 1., illetve 9. §-ában, továbbá az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában és az 1893. évi 80099. sz. B. M. rendelet 21. §-ában, illetve az 1894. évi 5629. sz. B. M. rendeletben előírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi június hó 20. napjának d. e. 12 órájáig a városi tanács iktató hivatalába nyújtsák be.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1914. évi május hó 30 napján.

Dr. Demetrovics Vladimir, s. k. kir. tanácsos, polgármester.

ad. 135. sz./eln. 1914

Hirdetmény.

Ezenel közhírré teszem, hogy az 1915. évre összeállított esküdtképes férfiak alapajtsromát folyó évi június hó 1-től kezdődőleg 15 napon át a városi tanács kiadóhivatalában bárki megtekintheti és hogy akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt e 15 nap alatt bárki felszólalhat, valamint, hogy a felszólalásokra, melyek a városi kiadóhivatalban a hivatalos órák alatt közszemlélre lesznék kitéve, további nyolc nap alatt bárki észrevételeket tehet.

A felszólalásokat és az észrevételeket a város polgármesterénél, mint az összeíróbizottság elnökénél kell írásban benyújtani vagy szóval előterjeszteni.

Ujvidék szab. kir. város polgármesteri hivatala, 1914. évi május hó 31-én.

Dr. Demetrovics Vladimir, s. k. kir. tanácsos, polgármester.

1—1

576. sz. 1914. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1028/1914. számú végzése következtében dr. Kleissner Gusztáv ujvidéki ügyvéd által képviselt G. & R. Fritz. — Berold & Liess A. G. Wieni bej. cég javára 1359 K. jár. erejéig 1914. évi január hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtható utján le- és felfoglalt és 2040 K-ra becsült szobatorok és ezüsttárgyak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósg 1914. évi V. 148/2. számú végzése folytán 2359 K. tökékevetelés, ennek 1913. évi augusztus hó 6. napjától járó 5% kamata, 1/4. váltóidő és odág bíróság már megállapított költségei erejéig, Tiszánvárfalván alperes lakásán leendő megtartására 1914. évi június hó 13. napjának delután 3 óráig határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivtnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a lejtőbetri igazornék, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírtvégzés és ingóságokat mások is le- és felfoglaltattnak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kélt Ujvidéken, 1914. évi máj. hó 27.
Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

HUTTER és SCHRANTZ
Részvénytársaság
szitaaru és nemezpostó gyárak magyarországi telepe
Budapest, X., Gyömrői-ut 80. 69.
Ajánlja kész állapotban, tehát utlagosan tűzhorganyozással ellátott többször esavart gépszerelvényeket
Kínáló borgegyezés
Olcso árak
mint tartósság tekintetében páratlan gyártmány! Nem fejeztendő össze másfajta fonatokkal, melyek mind közönséges borgegyezett drótból készülnek. Tűs és buzalok, sima buzalok, betőshégyű szegek stb. igen jutányos árban. Árjegyzék és minták bérmentve és díjtalanul. Továbbá gyártmányok.
Kerlítésrácsok, kapuk és ajtók.
a leggyorsabbított a legbiztosabb liftinget előny. árak mellett.
— Költségvetések és tervezetek díjtalanul. —
16—26

JOHANN MARIA FARINA
GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.
Ezen cég kiváló gyártmányos az egyedül valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kaphatók.
Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Minden hasonnevű utánzatot utasítsunk vissza.
Kapható UJVIDÉKEN:
KLEIN OSZKÁR drogeriájában, a „Kereszthez”.
Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.